

VIAATGES FIORDS

ANY RODORE DA 2008

ESCOLA COOPERATIVA EL PUIG ESPARRAGUERA

Aquest projecte ha estat dut a terme amb tots els alumnes de l'Escola Cooperativa El Puig, d'Esparreguera (de 2 a 16 anys), encaminat des de l'àmbit de l'Educació Artística.

S'ha generat a partir de la lectura del llibre *Viatges i flors* de Mercè Rodoreda, que és un recull de narracions de viatges a pobles insòlits i de descripcions de flors estranyes i desconcertants.

«Lluny, creix un arbre de porpra, vaporós, que fa una flor lluent com vidre, tornassolada com vidre, d'una matèria molt semblant a la matèria de la bombolla de sabó. Ni els estranys corrents de l'amor, ni l'aigua en el punt de la set, és a dir, res d'aquest món no es pot comparar al plaer que regala mirar la flor, ni al moment en què el sol de posta la fa cantar.»

Flor Felicitat

Atrapats per aquestes delicades descripcions, riques en detalls i plenes de realitats inversemblants, ens hem deixat portar per la imaginació traslladant aquest món al nostre entorn quotidià: l'escola. La lectura d'aquests textos ens ha suggerit múltiples maneres de reinterpretar les paraules de l'autora mitjançant diferents llenguatges artístics. Treballem per intentar integrar-los dins del procés creatiu, perquè tenen un gran potencial i permeten explorar aspectes diferents del coneixement i de la creació, donar lectures diferents del món que ens envolta, generar curiositat, obrir interrogants...

El treball col·lectiu, que es genera en l'àmbit de la classe i abasta fins el conjunt de tota l'Escola, dóna una altra dimensió al projecte. Ens fa adonar que la diversitat de punts de vista, d'interpretacions, de creació de nous relats... és un valor afegit que va molt més enllà del plaer expressiu en sí mateix.

MERCÈ RODOREDA

Hem pensat qui pot ser...

És una àvia, perquè les cares de les àvies són així.

Té la mà així, està pensant.

Potser pensa una entremaliadura.

Té els cabells com l'Aina, arrissats.

És una fotoen blanc i negre, de fa molts anys.

Potser feia dibuixos, o pintava quadres.

Podria escriure.

Com es diuen les personnes que escriuen?

Escrividors.

No escriptors. Era escriptora.

(nens i nenes de 4 anys)

Hem pensat com pot ser...

(nens i nenes de 6 a 11 anys)

forta

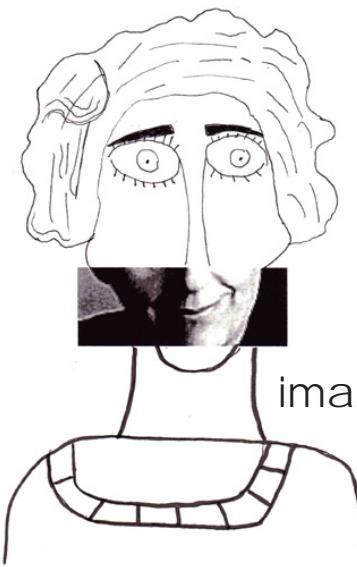
pacient

reflexiva

escriptora

valenta

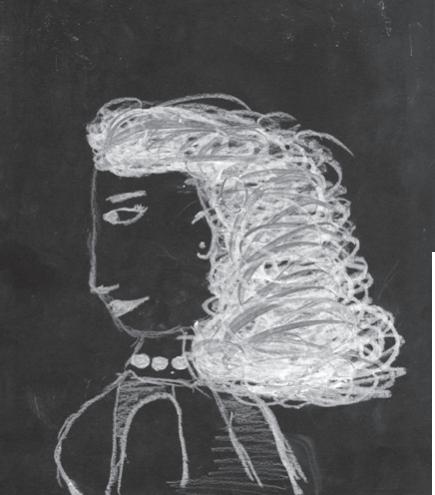
imaginativa

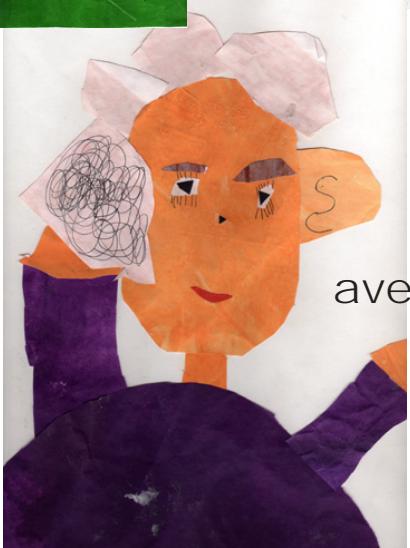
alegre

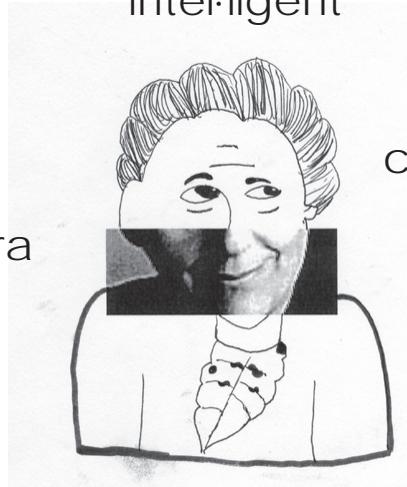
poètica

serena

aventurera

inteligent

concentrada

observadora

FLORS DE DEBÒ

A partir dels relats, hem donat la possibilitat als nens de posar-se a la pell d'alguna flor i adoptar-ne les seves peculiaritats (Flor Dolenta, Flor Tristesa, Flor Ombra...).

I per sentir-se encara més flor, els hem convidat a submergir-se dins de quadres que, projectats en una pantalla al terra, permeten que la llum tenyeixi els seus cossos dels colors i formes de les flors.

De l'experiència de veure's els colors sobre el seu cos hem passat a pintar sobre la projecció.

Classe dels Cargols (2 anys)

Classe dels Peixos (3 anys)

Classe dels Conills (4 anys)

Classe de la Lluna (5 anys)

«Camines i tot d'una penses: d'on ve tanta olor? El perfum d'aquesta flor no es pot comparar a cap altre perfum i potser perquè té color de lluna n'excita el color la lluna plena. (...) Vols la flor amagada: collir-la...el perfum et guia. T'hi acostes, sents que la flor és a prop, però no arribes a descobrir-la. Sense color i amagada la forma, tampoc té moviment, ni so. Davant tanta insignificança, quant poder la seva olor!(...)»

Les persones, integrades en un desequilibri dels sentits, percepem el món deixant-nos envair pels estímuls visuals . La millor manera d'adaptar-se a l'indret on viu la «Flor gota de fel» seria desenvolupar l'olfacte.

Despertar les potencialitats perceptives enriqueix el nostre coneixement. I és des d'aquest punt de vista que hem encarat el treball. El punt d'inici ha estat una passejada pel mercat de la Boqueria, primer amb els ulls tapats i guiant-nos per les múltiples olors que ho amaren tot, i després delectant-nos amb les riques gammes cromàtiques de les parades. Un cop a l'escola, les fruites i verdures del mercat han acabat convertint-se en suggerents flors amb afruitats perfums.

Flor Gota de fel (8 anys)

«(...)És groga i molt escabellada. La tija té quatre circells. Es bada al pic de l'estiu, a l'alba, amb el sol. Els pètals neixen a petites embranzides, primis i rodons. I pengen avall (...) Lentament, gira damunt ella mateixa, dóna petites embranzides: a la dreta, a l'esquerra. Endavant, endarrera. Prova. I quan, després de paciència i pena tot el que és estar cargolada, cessa tot esforç. I comença a rodar a l'inrevés: es descargola escabellada, pètals estesos....»

La lectura ens convida al moviment.

Dansa, ritme, articulació, gest, sentiment, coordinació ... moviments enllaçats per ser flor.

Així és com, partint dels mínims elements que Mercè Rodoreda empra per descriure la «Flor Ballarina», acabem creant coreografies que, mitjançant el llenguatge del cos i el moviment, siguin expressivament fidels a les paraules de l'escriptora.

Flor Ballarina (11 anys)

«La Flor Llagost se't tira a sobre (...) Si vas distret per un jardí o per un bosc, és una sorpresa. La primera vegada - si ets ignorant- és una sorpresa angoixosa. Pam! Ja la tens encastada al damunt. No mira prim. Es clava allà on li sembla. Com una papallona alaestesa en capsa de vidre no es belluga fins que es panseix i mor.»

Com podem viure la sensació que una flor se'ns «encasta» al cos?

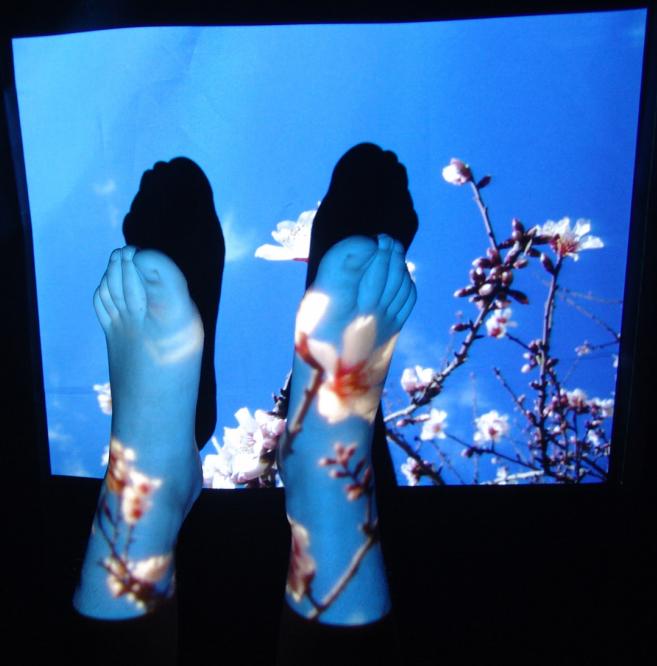
Una imatge ens pot suggerir realitats impossibles, o no.

Ets flor o persona?

No ets ni flor ni persona...ets poesia. U més u fan tres.

Les imatges poètiques ens porten a la poesia de les paraules.

Flor Llagost (9 anys)

«(...)De flors sageta n'hi ha de grogues, de vermelles, de blaves, de color de pastanaga, de morades com l'ofec. Semblen fetes de setí. Apunten al cel. Si fa vent, es vincla tota la planta. Si plou, tallen la pluja: les gotes els llisquen pels costats de pressa i corrent. Les enxarolen».

Relat. Relació de fets reals o imaginaris.

So ambiental. So que acompaña una notícia, un fet o una situació, i l'embolcalla.

Quin és el relat sonor que embolcalla la Flor sageta?

Els nens han imaginat un camp de «flors sageta», les han confeccionat, han escoltat figuradament què senten al llarg d'un dia i han creat i enregistrat els sons, que s'han convertit en la «banda sonora» de la «Flor sageta».

Flor Sageta (10 anys)

Aquest treball comença a partir del projecte sobre dos escultors: OLDENBURG I VAN BRUGGEN i, mentre investiguem sobre les seves escultures, ens arriba l'aroma de **LES FLORS DE DEBÒ** de MERCÈ RODOREDA.

A partir del títol de cada flor, dissenyem i realitzem unes maquetes tal i com els escultors holandesos dissenyen el que després seran les escultures de grans dimensions.

A continuació donem veu a aquestes peces, immersos ja en el món rodoredià.

FLOR LLAMINERA

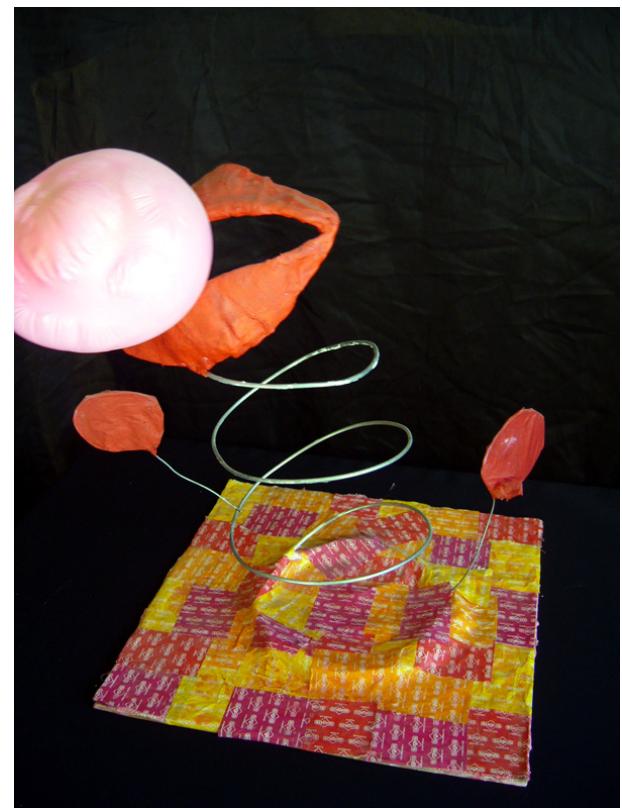
Dolça com el somriure d'un infant, amb un cos trapella amb anhel, la Flor Llaminera creix entre embolcalls de llaminadures.

No és una flor com qualsevol altre. Els seus llavis sensuais i encantadors, d'un roig apassionat, desperten l'atenció d'aquell qui l'observa.

Amb un aire elegant, però a la vegada golós, mastega un xiclet color d'amor. Es passa hores i hores fent bombolles fins que surt la lluna. És llavors quan tranquil·la, s'adorm i somnia amb aquells dolços imaginaris que mai han existit.

Quan es desperta, tota viva, plena d'esperança, pensa que, potser, un dia serà una d'aquelles llaminadures que tant desitjà.

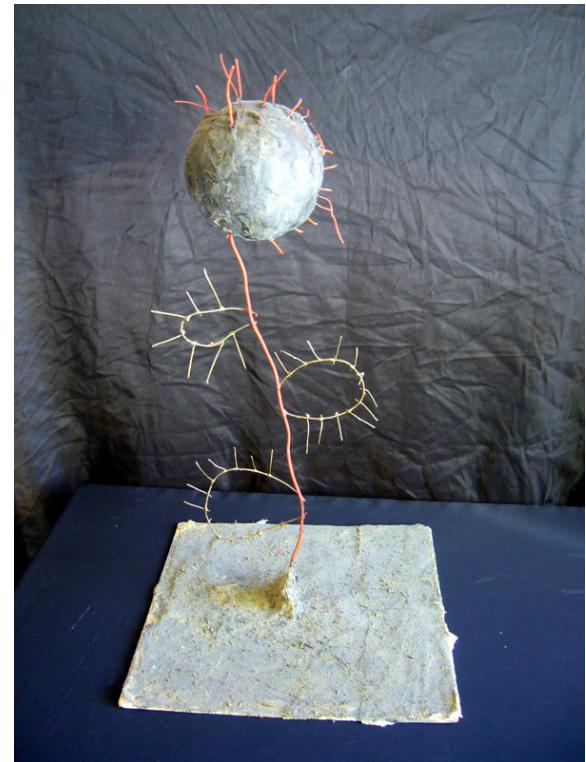
Anna, Júlia, Ariadna i Laia (13 anys)

FLOR DOLENTE

Jo sóc flor dolenta i sempre ho he estat.
M'agrada enfadar-me, m'agrada la maldat.
Sóc espinosa i punxo tothom,
jo sóc dolenta com diu el meu nom.
La gent m'evita quan em veuen passar,
la gent no m'estima ni pel meu respirar.
Jo sempre replica i no m'agrada res.
Jo sóc flor dolenta, sempre ho seré i no canviaré.

Leila ,Neus, Jaume ,Aitor P., Borja (12 anys)

FLOR DISFRESSA

Quan arriba la nit, s'enfila fins al teu balcó, per ser guardià dels teus somnis.
Et diu a cau d'orella, que el món és ple d'engany, mai ha existit ningú com tu.
Quan ja ets ben seu, i s'ha guanyat la teva confiança, desapareix.
És una flor disfressada, ningú sap ben bé com és. Només se sap que és encisadora...

Paula G, Alba, Gemma, Míriam (12 anys)

FLOR NEGRA

La Flor Negra és d'un color tan obscur com les nits sense lluna.
Neix de la llavor sembrada per pensaments perversos a la terra
de la desesperació. És fruit de la guerra, la gana, la injustícia...
la mort. Els seus pètals no fan ombra, sinó foscor.
És l' emissària de la desesperació enviada pel mismíssim diable,
per fustigar les persones, amb turments que no deixen dormir.
Viu en una terra on el sol mai no il·lumina i la lluna agonitza
laments.
La Flor Negra està condemnada a viure eternament, no
obstant, la seva mort simbolitzarà el principi del fi. Amb la seva
mà estrenyerà vilment colls, trencarà mandíbules i llevarà vides.

Ivan, Àlex, Roger i Adrià (13 anys)

FLOR MÀGICA

Aquesta flor no és com les altres, viu en un món paral·lel que només creua a les nits de lluna nova, per il·luminar el nostre món trist, i omplir-lo de felicitat. En aquest món paral·lel només hi viuen essers fantàstics amb qualitats extraordinàries, ple de llum i color, el paradís, però per ella no ho estan, ja que passa desapercebuda, com una fulla en un arbre, tot i que sense ella no seria el mateix. Ella és l'encarregada de mantenir la il·lusió i la màgia que portem dins nostre.

Albert N, Albert S, Eric i José (13 anys)

**VIATGES A UNS
QUANTS POBLES**

Amb la capacitat dels nens per fer «real» allò totalment imaginari, hem emprès un viatge al Poble de l'Arc Iris i al Poble de l'or.

«Camina que caminaràs vaig baixar i vaig pujar muntanyes, vaig travessar dos rius d'aigua soma i tot d'una, damunt d'una estesa de boira baixa, vaig veure, de banda a banda del cel, un arc iris d'un traç tan perfecte i d'uns colors tan esclatants i tan ben destriats que no vaig tenir més remei que encantar-me a contemplar-lo(...) Molta gent, sobretot dones, amb un gran cabàs al costat l'anaven collint. Duien vestits llargs fins als peus amb els colors de l'arc Iris ratllats horitzontalment. (...)

Si visquéssim a Marràqueix vestiríem amb gel-laba, a Bangladesh portaríem un sari, a les Landes caminaríem amb esclops,... Si anem al «Poble de l'arc Iris» els colors ens tenyiran la vida i adequarem el nostre equipatge a aquesta situació. Busquem a casa aquells objectes en desús que ara podem transformar amb els colors de l'arc iris i, revaloritzant-los, podem fer un treball molt engrescador i també convertir-ho en una manera de caminar cap una societat més sostenible.

Viatge al poble de l'Arc Iris (6 anys)

«De seguida vaig veure la muntanya esguerrada, partida pel mig, i, als seus peus, carretons i més carretons, homes i més homes amb pics i escarpes, amb martells i perpalines... homes enfilats d'ací d'allà a punt de matar-se en equilibris impossibles, lligats per la cintura, per un braç, per una cama, per un simple peu en alguna aresta salvadora, pica que pica, arrenca que arrenca. El sol petava contra la muntanya enteranyinada per camins de brillantor que encegaven. Vetes i més vetes. De l'or, en aquell poble, no en feien gran cosa. Se'l ficaven, si es pot dir així, a la boca. Abans l'amuntenegaven una mica pertot arreu i quan els venia de gust o quan consideraven que ja n'havien arrencat prou el polien perquè encegués. Era la seva dèria; frega que frega, enllustra que enllustra: com brilla, com brilla. (...)»

El poble de l'or és un lloc imaginari, és un poble a vessar d'or, però per projectar-lo a la paret cal que tinguem en compte la relació entre les mesures dels seus elements. Prendre consciència d'aquest fet ens porta a afrontar dificultats que l'home, des dels seus orígens ha hagut de resoldre.

Viatge al poble de l'or (7 anys)

Entrar en contacte amb l'art -en aquest cas des d'una obra literària -, ens porta a investigar amb les tècniques i els materials, a desenvolupar un llenguatge cada vegada més ric en recursos expressius. Ens ajuda a saber de nosaltres mateixos, ens aporta coneixement cultural i del món, i ens fa capaços de poder construir noves mirades i fins i tot decidir quin compromís hi volem tenir.

I per acabar, el convit a fer una passejada per tots els espais de l'Escola, que estan impregnats d'essències de l'obra de Mercè Rodoreda, amb el desig que tothom pugui sentir-se captivat com ens hi sentim nosaltres.

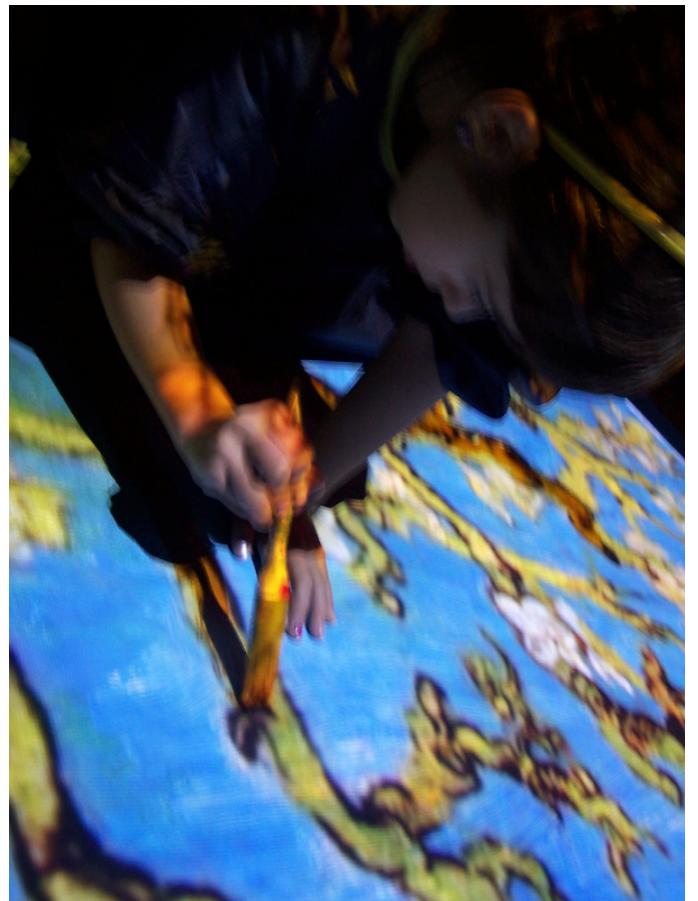
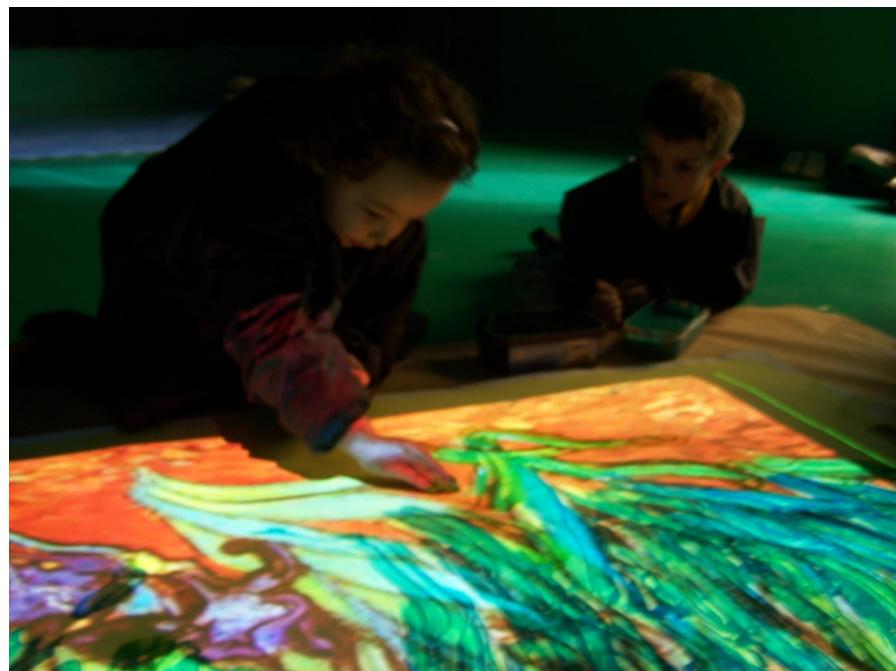
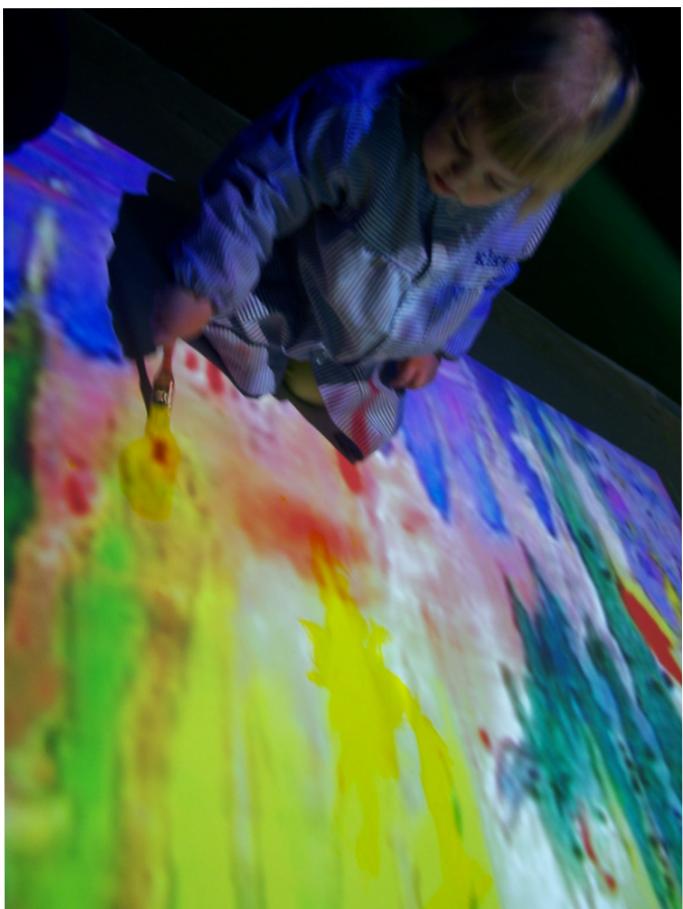
Escola Cooperativa El Puig - desembre 2007

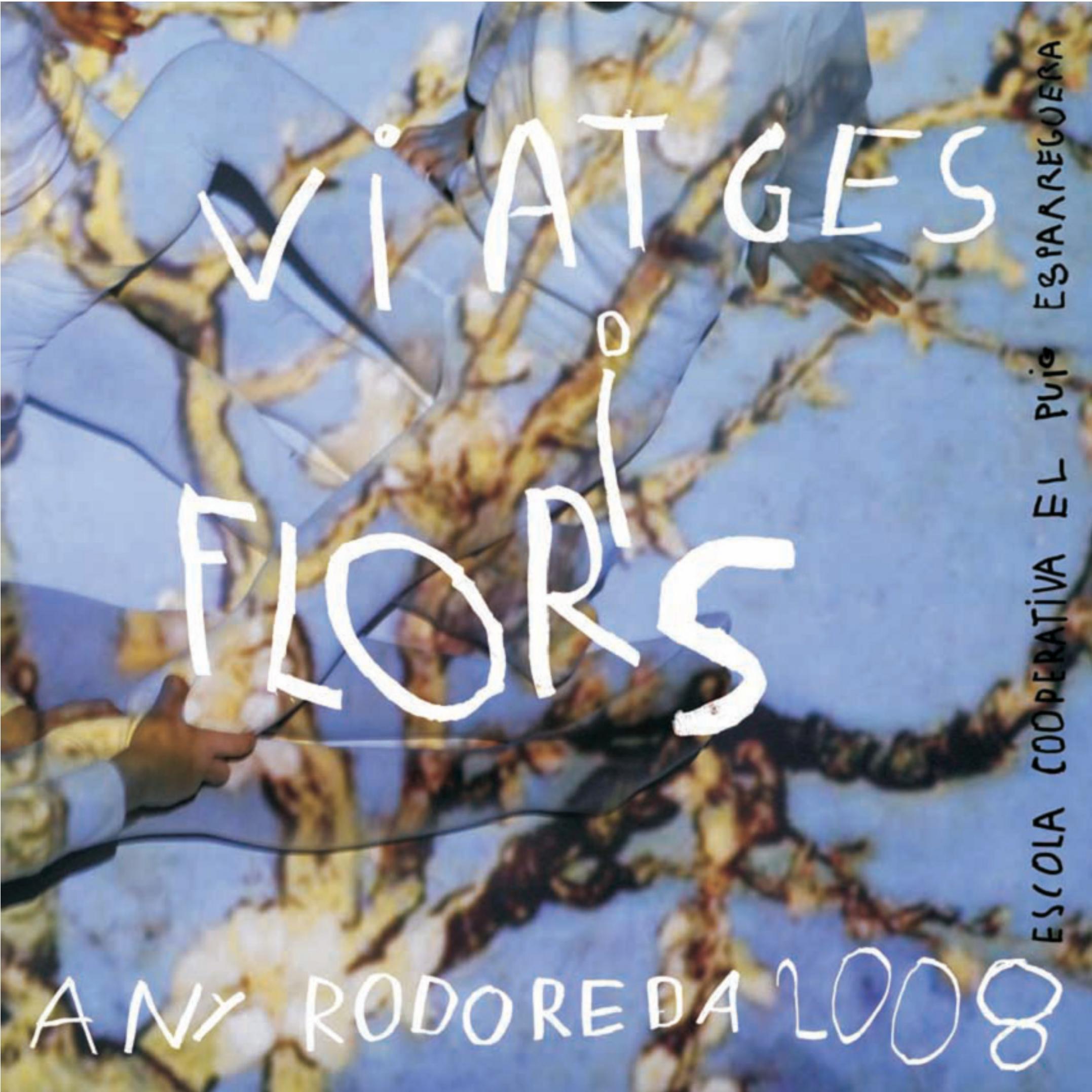
COM HO HEM FET?

VIAATGES FIORDS

ANY RODORE DA 2008

ESCOLA COOPERATIVA EL PUIG ESPARRAGUERA